

Tíz hónapja indult a DEENK podcast műsora

Mikos Ákos – Petró Leonárd

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

E-mail: lpetro@lib.unideb.hu

2021-re a podcast műfaja széleskörben ismertté és elfogadottá vált. Akkor, amikor Áder János köztársasági elnök, a Magyar Katolikus Egyház, vagy a Külügyi és Külgazdasági Intézet is műsort indít, sőt a miniszterelnök pénteki rádiós interjúinak is podcast csatornát alapítanak, nem az a kérdés, hogy van-e létjogosultsága a műfajnak, hanem hogy mikor válik a formátum elsöprően népszerűvé?

Ennek a trendnek, illetve a 2020 tavaszán kialakult helyzetnek köszönhetően vágott bele a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár egy saját podcast műsor fejlesztésébe.

Mi az a podcast?

A “Podcast” szó az “iPod” és a “broadcast” (jelentése: közvetít, sugároz) szavak összeolvadásából keletkezett. A podcasting technológia lehetővé teszi digitális hang-, videó- és más állományok sorozatszerű közzétételét az interneten, úgy, hogy a felhasználók feliratkozhatnak az adott műsor epizódjait tartalmazó csatornákra – írja a Wikipédia oldala.

A hangsúly a podcastingben a sorozat jellegen van, amely szabályos időközöket és kiszámítható, előre kommunikált epizód-mennyiséget jelent. Ráadásul az eredeti kiindulópont-hoz képest a podcastok mára nem csak letöltést követően, hanem az internet egyre szélesebb – és jobb minőségű – elterjedése miatt azonnali módon is hallgathatók a legnépszerűbb felületeken (Spotify, Apple Podcasts).

Mostanra csak a Spotify-on másfél millió műsor érhető el különböző nyelveken, amihez képest a hazai kb. 350-400 műsoros felhozatal még népszerűségi szempontból is kiaknázatlannak mondható. A legnépszerűbb hazai, tematikus műsorgyártóknak szervezett Facebook-csoportban is mindössze 750-en vannak. Olyan terület ez tehát, ahol a fejlődésnek még széleskörű, jól kiaknázható lehetőségei vannak.

A pandémia-helyzettel is szoros összefüggésben 2020 tavaszán hazai környezetben is szemmel láthatóan sok új műsor született, és a DEENK is ekkor indította saját műsorát. Am a sok, rövid életű próbálkozással ellentétben a könyvtár podcastja 10 hónappal később is él, epizódjait csaknem ezer alkalommal indították el.

Miért indítottunk podcastot?

A kommunikációs trendek követése mellett két alapvető célunk van a műsorral. A járványügyi intézkedések nyomán a könyvtári terekbe szervezett rendezvényeink nem valósulhattak meg. Ezek közé tartozott a pár hónappal korábban indított Könyvpatika nevű rendez-

vénysorozat is. A podcasttal elsődlegesen az így elmaradt találkozókat szeretnénk volna pótolni, s egyúttal egy maradandóbb, szélesebb körben elérhetővé váló közegbe átmenteni azokat.

A fenti közvetlen cél mellett általában is szeretnénk a tágabb értelemben vett közönség számára is érdekesen és könnyen befogadható módon bemutatni könyvtárunkat, egyetemünket, az itt folyó tudományos munkát, közösségi életet, így erősítve az intézmény harmadik missziós célkitűzését.

Az AudMax és annak első fél éve

A műsor a keresztségben a Debreceni Egyetem főépületében található, mindenki által jól ismert előadóterem, az Auditorium maximum után kapta az AudMax nevet, mert úgy gondoltuk, hogy e hely szellemissége találkozik a műsoréval is.

Kezdetben egy határozott és a hazai podcast közegben is egyedülálló koncepcióval indítottuk a műsorunkat, amely – mint említettük – a Könyvpatika kezdeményezésünkhöz kapcsolódott szervesen.

Könyvpatika

A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára az intézmény Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központjával közösen könyvek különleges válogatását hozta létre. Egy olyan polcot alkottunk, amelyek egészségében, vagy egy-egy fejezetével segíthetik hétköznapijaidat.

Keressd a könyveinket és összegyűjtött e-dokumentumainkat a weboldalunkon található listában, és ha megszólított az egyik kölcsönöződ, vagy nyisd meg online hogy Neked is segíthessen a Könyvpatika.

Jó feltöltődést kívánunk!

Depresszió, szorongás

A második szelekcióinkban a depresszió és a szorongás, valamint az abból történő kilábalásra fókuszáltunk.

[Nyomatott könyvek](#)
Podcast
[Egyéb, hasznos gyűjtemények](#)

Az idő és te

Az első válogatásban mindannyiunk egyik legnagyobb erőforrásával az idővel és annak hatékony, személyes és mély megélésével foglalkozunk.

[Nyomatott könyvek](#)
Podcast

A Könyvpatika egy jól bevált külföldi gyakorlat példáját követve azt a célt tűzi ki, hogy könyvekkel támogassuk a Debreceni Egyetem polgárait mindennapjaik menedzselésében. Egyre többet hallani arról, hogy főként a diákok nehezen tudják feldolgozni, megoldani a

problémáikat, de szakemberhez nem, vagy csak későn fordulnak. Ebben az esetben (is) jó segítséget nyújthat a könyv. A Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ (DEMEK) pszichológusaival közösen hoztunk létre egy speciális szak-, és tájékoztató könyvválogatást, amelyet a fizikai tereinkben és az online felületeinken egyaránt elérhetővé tettünk. A könyvekhez külső, népszerű blogfelületen szakemberek által írt tartalmak és a könyvtárba szervezett kerekasztal-beszélgetések kapcsolódnak, ahol a különböző tudományterületek képviselőivel közösen dolgozzuk fel a választott témakört. Első témakörünk az „Idő és Te”, így a Könyvpatika első válogatása mind az időmenedzsment, a hatékony időgazdálkodás, a slow-mozgalom, a mindfulness témakörét öleli fel.

A kialakult járványhelyzet azonban lehetetlenné tette a kerekasztal-beszélgetések lebonyolítását és a kiválogatott könyvekhez való hozzáférést is nagyban nehezítette. A podcast elsősorban ennek az ígéretes kezdeményezésnek a továbbélése érdekében született, de hamar láttuk, hogy a fejlődésnek olyan lehetőségeit is megnyitja, amivel korábban nem is számoltunk. Az adásokkal ugyanis olyan potenciális közönség elérése vált lehetővé, akiket sem a könyvválogatással, sem a szervezett beszélgetésekkel nem érhattünk volna el.

A podcast célja, hogy a hétköznapi fogalmakat kapocsként használva teremtsünk átjárást a különböző területek között, hogy lássuk és láttassuk, hogy az egyes tudományágak mit gondolnak az adott kérdéskörrel – ez esetben az időről és az időmenedzsmentről. Kifejezetten nem elemi tudománynépszerűsítést terveztünk, hanem egy összetett, de mégis szórakoztató, könnyed műsort. Az első „fejezetben” egy pszichológussal, egy fizikussal és egy filozófussal jártuk körbe – a karantén közepén igencsak átalakuló – idő fogalmát. A szakértőkkel az egyetemi adó, az FM90 Campus Rádió segítségével, telefonon, egyenként készítettük el az interjúkat.

A felépítést tekintve négy rész ad ki egy fejezetet. Háromban külön-külön hallhatjuk a tanárok, szakemberek gondolatait, egy epizódban pedig a kapcsolódási pontokat keressük meg az általuk elmondottakkal. Azóta a második válogatás is elkészült, a depresszió és a szorongás témakörében.

Az eddigi tapasztalatok alapján az látszik, hogy ez a felépítés ebben a kiszámíthatatlan környezetben ugyan működőképes, de a biztatóbb jövőbe tekintve talán túl szoros keretet jelent. Terveink szerint ezért a Könyvpatikához, és általában a könyvtárunkhoz kötődő tartalmak gyakrabban, havonta egyszer, egy bővebb beszélgetés keretében jelentkeznek majd.

Plusz: a könyvtáros szakmának

Az első adások sikerén felbuzdulva a könyvtárszakmai diskurzus területén is bevetettük ezt a műfajt. Az általános adások mellett, azokhoz képest kéthetes csúszásban tervezzük megjelentetni az AudMax Plusz adásokat, melyekben a hazai könyvtárszakma kérdéseit feszegetjük majd. Ennek pilot epizódjában egy „népkönyvtári” feladatokat is ellátó intézmény szakembere (Vranyecz Tünde – Méliusz Juhász Péter Könyvtár) és a saját részünkről egy felsőoktatási intézmény könyvtárának képviselője (Petró Leonárd – DEENK) ült össze,

hogy beszéljessenek arról, hogy melyik intézmény hogyan reagált a járvány első hullámára (a beszélgetés még szeptemberben készült, jócskán a második hullámot érintő korlátozások bejelentése előtt).

Növekvő láthatóság, pozitív jövőkép

Az egyes epizódokat első körben saját felületeinken terjesztettük, majd a podcast szakmai csoportban is megmutattuk a hazai műsorgyártóknak, írtunk róla a konyvtar.hu portálra, illetve hagyatkoztunk arra, hogy a könyvtáros szakma további megosztásaival éltesse az epizódokat.

A podcast statisztikai adatai alapján a következő kép látható most (2021 január):

- Ezidáig pontosan 820 alkalommal indították el az epizódjaink valamelyikét
- A hallgatók 53%-a férfi, 30%-a nő (a kieső rész az egyéb kategóriában található)
- A műsört megismerők 80%-a Magyarországon él, de érdekes adat, hogy az epizódokat elindítók 6%-a az Egyesült Államokból, 3-3%-a pedig Németországból és Romániából kerül ki. Meglepő, hogy a hazai trendekkel ellentétben nem Spotify-on hallgatnak minket a legtöbben. Míg a svéd streaming szolgáltató felületén csak a hallgatók 25%-a követ minket, az Apple Podcaston pedig 10%-a, *addig az 'Other' kategóriába tartozó kisebb podcast lejátszók valamelyikén a hallgatók 52%-a*
- A korcsoportok megoszlását tekintve a 28 és 34 év közöttiek körében a legnépszerűbb az adásunk (29%), míg a második helyen a 45-59-es korosztály áll (25%). Érdekes viszont, hogy a podcasttal nehezen, vagy szinte alig elérhető 60+-os korosztály is a hallgatók 7%-át adja, ami idehaza egy merőben nem szokványos adatnak számít.

Mit mutatnak számunkra ezek az adatok?

Messzemenő következtetéseket kár lenne még leszúrni. A DEENK kommunikációs stratégiájában 2021-ben még elég jelentős szerepet tölt be az AudMax podcast és annak kiaknázható területei. Ezt az évet mindenképpen szeretnénk a tartalmak rendszeresebb és tervezhetőbb kivitelezésére szánni annak érdekében, hogy betöltsük az eredeti, tudománynépszerűsítő céljainkat, s hogy elegendő tapasztalatot nyerjünk ennek az innovatív területnek a könyvtárszakmai értelemben vett hasznosíthatóságával kapcsolatban is.

Az AudMax epizódjai meghallgathatók a népszerű podcast lejátszókon, a Spotify-on, a YouTube-on, és összegyűjtve a DEENK honlapján (www.lib.unideb.hu/podcast).